

**Workshop "Natuurlijke hulpbronnen en
biodiversiteit"**

**Maatregelengroep 3:
Producten en handel**

Werkgroep 9 Producten en Handel

Dinsdag 13 mei 2008

14-17 uur

Claire Collin, FOD Volksgezondheid, DG5 Leefmilieu, voorzitter
Marc De Coster, IUCN, verslaggever
Ann Vanden Bloock, FOD Volksgezondheid, DG4
Colette Vanstraelen, FOD Economie
Didier Raboose, FOD Financiën, Douane
Bart Holvoet, Fair Timber FSC Belgium
Vanessa Biebel, PEFC
Vincianne Sacré, Traffic

Woensdag 14 mei 2008

9-12 uur

14-15 uur

Claire Collin, FOD Volksgezondheid, DG5 Leefmilieu, voorzitter
Marc De Coster, IUCN, verslaggever
Ann Vanden Bloock, FOD Volksgezondheid, DG4
Colette Vanstraelen, FOD Economie
Didier Raboose, FOD Financiën, Douane
Bart Holvoet, Fair Timber FSC Belgium
Vanessa Biebel, PEFC
Dieter Cuypers, Groenhart
Bernard Decock, FWA
Brigitte Gloire, Oxfam-Solidariteit

Dinsdag 03 juni 2008

9-12 uur

Claire Collin, FOD Volksgezondheid, DG5 Leefmilieu, voorzitter
Marc De Coster, IUCN, verslaggever
Ann Vanden Bloock, FOD Volksgezondheid, DG4
Christophe Vanorshoven, FOD Volksgezondheid, DG5
Vanessa Biebel, PEFC
Piet Vanden Abeele, UNIZO
Steven Vanholme, Natuurpunt
Sabine Leemans, WWF
Alain Adriaens, Oxfam-Solidariteit

ALGEMENE SAMENVATTING

De gesprekken in de vergaderingen verliepen in een zeer positieve sfeer. Er werd dan ook een quasi volledige consensus bereikt over alle voorgestelde maatregelen, behalve over de allerlaatste submaatregel (sensibiliseringscampagne voor duurzaam hout). De verschillende actoren uit de samenleving waren aanwezig tijdens de vergaderingen, weliswaar in wisselende aantallen.

MAATREGEL 1: De maatregelen tot handelsbeperkingen van bedreigde soorten (CITES) versterken en duurzame invoer, uitvoer en doorgang van niet-inheemse soorten bewerkstelligen

Wat bewustmaking / sensibilisatie betreft richten de voorgestelde maatregelen zich op drie doelgroepen:

- o handelaars
- o toeristen
- o een groeiende groep belangstellenden die bij ons exotische huisdieren (bijvoorbeeld reptielen) wil kopen (Belgisch publiek in het algemeen)

1. Het publiek attent maken op de regelgeving inzake de handel in met uitsterving bedreigde soorten. Deze maatregel houdt de volgende acties in:

Informatie naar de handelaars en het publiek in het algemeen via het opzetten van een website over het CITES-verdrag.

Het CITES-deel van de website van de FOD Volksgezondheid uitbreiden, onder meer met een uiteenzetting over de beginselen en de basisconcepten van het CITES-verdrag, maar ook met specifieke informatie over de CITES-regelgeving voor handelaars in planten, levende dieren of producten en afgeleide producten (al dan niet bestemd voor menselijke consumptie), voor veeteelers en voor particulieren. Bij de ontwikkeling van deze nieuwe website wordt rekening gehouden met de recent geactualiseerde website *Wildlife Trade in the EU* [www.eu-wildlifetrade.org] en wordt een koppeling voorzien naar de website van de douane. We zorgen voor een duidelijke, helder gestructureerde website, zonder overlappings met andere websites.

Het is voorzien dat deze website uitvoerige informatie zal bevatten voor alle doelgroepen (handel, veeteelt, particulieren met inbegrip van toeristen) die op enige manier te maken hebben met de handel in met uitsterving bedreigde soorten. Op de website zullen er in ieder geval aanbevelingen worden gegeven aan personen die (onder meer via internet) reptielen willen kopen. Op de website worden koppelingen voorzien naar andere relevante websites, met name de website *eu-wildlifetrade.org* en de website van de douane. De website zal slechts in september 2008 operationeel zijn. Binnen het huidige voorziene budget kan de informatie niet op een aantrekkelijke wijze worden gebracht (kleur, animatie); daarvoor zou een bijkomend budget van € 20.000 dienen te worden uitgetrokken.

- Timing: 2008-2009
- Verantwoordelijken: FOD Volksgezondheid, Dienst Dierenwelzijn, CITES

Informatie voor toeristen

Een voorlichtingscampagne organiseren voor toeristen (persconferentie op de nationale luchthaven, folder te verspreiden via luchthavens en reisbureaus).

Het is zeer wenselijk om deze voorlichtingscampagne niet alleen met folders te voeren maar ook met een sterke visuele signalen te werken, bijvoorbeeld posters, affiches, informatieborden, vertonen van reportages op vliegtuigen... De informatie van de tijdens de vluchten voorgestelde reportages kan doelgericht worden gekozen zodat ze aansluit bij het land van bestemming (bvb. ivoor voor vluchten naar Afrikaanse landen, koraal voor vluchten naar Azië, enz.). De informatie voor toeristen dient ook gepast te worden gekozen al naargelang het tijdstip (bvb. bij uitvoer, niet bij invoer).

Bij de sensibilisering van economische actoren kan ook een koppeling gemaakt worden naar invoer van illegaal hout (FLEGT).

Gebaseerd op de ervaring die wordt opgedaan tijdens de CITES-bewustmakings-campagne voor toeristen kan ook een campagne over invasieve exotische soorten worden overwogen (link met Maatregelengroep 6). De campagne zal in juni op de luchthaven van Zaventem worden ingezet, in samenwerking met het WWF en het reisbureau Connections. Minister Laurette Onkelinckx zal bij die gelegenheid een toespraak houden, met aansluitend een persconferentie. Gezien het beperkte budget (€ 8.000) konden voor deze campagne slechts 105.000 brochures in het NL en het FR worden gedrukt. Van deze oplage heeft het WWF al de helft gebruikt voor verspreiding bij leden; ook reisbureau Connections heeft hiervan een aantal exemplaren bij klanten verdeeld.

De FOD Volksgezondheid voert momenteel gesprekken met BAC, de uitbater van de luchthaven van Zaventem, over het plaatsen in 2009 van displays voor de brochures; deze displays zouden worden voorzien van een beeldscherm voor het brengen van informatie naar de reizigers. Om deze campagne succesvol te maken is het essentieel dat er extra budgettaire middelen worden vrijgemaakt (€ 8.000 voor herdruk van eenzelfde oplage van de brochures, € 10.000 voor het maken en drukken van affiches, en een nader te bepalen budget voor het maken van films die in de vliegtuigen kunnen worden afgespeeld), zodat de campagne een zo groot mogelijk aantal mensen kan bereiken (verspreiding van de brochures bij andere reisbureaus en bij de paspoortdiensten van de gemeentebesturen, bijvullen van de displays op de luchthaven van Zaventem, enz.).

- Timing: 2008-2009
- Verantwoordelijken: FOD Volksgezondheid, Dienst Dierenwelzijn, CITES
- Betrokken actoren/sectoren: The Brussels Airport Company nv, FOD Financiën, Administratie der douane en accijnzen, Federale politie, FOD VG, VVK en Leefmilieu (DG5) (voor link naar invasieve exotische soorten), Gewesten en reisbureaus.

Informatie voor niet-toeristen / Belgisch publiek in het algemeen

Een nationale bewustmakingscampagne om het Belgische publiek voor te lichten over het CITES-verdrag, bvb.:

- de vraag naar reptielen die bij het brede publiek wordt gecreëerd brengt een illegale markt met zich mee waardoor soorten in hun land van oorsprong mogelijk met uitsterven worden bedreigd;
- het nodige wantrouwen aankweken bij Internetverkoop.

Aanbevolen media: TV-programma's, redactionele bijdragen in kranten/tijdschriften, affiches in steden, enz.

- Timing: 2009-2010
- Verantwoordelijken: FOD Volksgezondheid, Dienst Dierenwelzijn, CITES
- Betrokken actoren/sectoren: FOD Financiën, Administratie der douane en accijnzen, Federale politie, Gewesten en reisbureaus.

2. In samenwerking met de bevoegde federale en gewestelijke controleinstanties een nationaal actieplan uitwerken voor een betere toepassing van de CITES-regelgeving in België.

Deze maatregel houdt de volgende acties in:

- procedures vastleggen voor een betere gegevensuitwisseling (ook inzake overtredingen op de handelswetgeving) en voor een betere afstemming van de controles tussen de diverse bevoegde instanties op federaal en gewestelijk vlak, met name via het oprichten van een comité, het sluiten van samenwerkingsakkoorden en het opzetten van een database over overtredingen. Gezien de internationale dimensie van de illegale handel in bedreigde soorten is het cruciaal dat België gegevens uitwisselt met de andere Europese landen (bvb. voor wat betreft informatie over de inbeslagnemingen).

Er bestaat daarvoor sinds 2005 een zeer doelmatig communicatie-instrument (EU-TWIX), dat bestaat uit een mailinglist (die meer dan 360 controleambtenaren in de EU met elkaar in contact brengt) en een database van inbeslagnemingen in Europa, die via Internet kan worden geraadpleegd.

Dit systeem was oorspronkelijk een Belgisch initiatief (medeoprichters: de Belgische Federale politie, de Belgische douanediensten en het Belgische CITES-bestuursorgaan), maar krijgt tot nog toe geen financiële steun van de Belgische regering. Ondanks het succes en de prestaties van dit systeem is de toekomst ervan onzeker (financiering is slechts verzekerd tot in mei 2009); daarom wordt aan de Belgische regering een bijdrage tot de financiële ondersteuning van EU-TWIX gevraagd. Met een budget van € 40.000 zou de EU-TWIX-administrator het systeem een jaar lang halftijds kunnen beheren.

- zorgen dat alle controleinstanties die bij het implementeren van het CITES-verdrag betrokken zijn een afdoende opleiding krijgen (idealiter via een gespecialiseerd opleidingscentrum) en toegang hebben tot de nodige instrumenten om de betrokken soorten te bepalen.
  - ervoor zorgen dat de controles in ons land daadwerkelijk en efficiënt worden uitgevoerd (doelgroepen zijn hier onder meer: dierenverblijven, privé-collecties, dierentuinen, taxidermist, ruilbeurzen, importeurs van exotische houtsoorten, ...)
  - de controles bij de ingangspunten (luchthavens, postsorteercentra, enz.) versterken door een verdere modernisering van de diensten met gebruik van gespecialiseerde controletechnieken zoals speurhonden of scans, en door het opzetten van controles gebaseerd op risico-analyses. Met name het gebruik van speurhonden die getraind zijn in het opsporen van (levende en dode) reptielen wordt in het bijzonder aanbevolen voor de bagagecontroles in luchthavens en voor postpakjescontroles in postkantoren.
  - ervoor zorgen dat er genoeg installaties beschikbaar zijn voor het voorlopig onderbrengen van in beslag genomen dieren of zo nodig voor opvang op langere termijn.
  - het handhavingsbeleid kan worden versterkt door de douane zelf te laten optreden (boetes) bij kleinere inbreuken. Hiervoor dient de huidige wetgeving te worden aangepast.
- Timing: 2009
  - Verantwoordelijken: FOD Volksgezondheid, Dienst Dierenwelzijn, CITES

- Betrokken actoren/sectoren: FOD Financiën, Administratie der douane en accijnzen, Federale politie, Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, FOD Volksgezondheid, Dienst Inspectie Consumptieproducten, Dierenwelzijn en CITES, Brussels Gewest, Leefmilieu Brussel, Vlaams Gewest, Agentschap voor Natuur en Bos, Waals Gewest, Direction générale des Ressources naturelles et de l'Environnement, College van procureurs-generaal, dierentuinen, plantentuinen, opvangcentra voor exotische dieren, TRAFFIC Europe (beheer EU-TWIX).

3. Verbetering optreden van het parket

Het optreden van het parket en het effectief gevolg geven aan de vaststelling van overtredingen (sanctioneren) gebeuren actueel onvoldoende. Dit is trouwens een opmerking die niet alleen geldt voor CITES, maar voor alle regelgeving die een invloed heeft op het behoud van de biodiversiteit. In deze Lente voor het Leefmilieu ontbreekt de link met Justitie, met name het belang van de handhaving en de effectiviteit van de vervolging. Een specifieke vorming bij het parket is wenselijk (specifieke opleiding van de procureurs wat betreft overtredingen inzake biodiversiteit: CITES, FLEGT, ...). Inbreuken in verband met de biodiversiteit zouden een veel hogere prioriteit moeten krijgen.

- Timing: 2009
- Betrokken actoren: federaal parket

4. De besprekingen binnen het CITES-kenniscentrum van de Administratie der douane en accijnzen uitbreiden naar de diverse biodiversiteit-gerelateerde aspecten (CITES, FLEGT, visserij, ...)

- Timing: 2008-2009
- Verantwoordelijken: FOD Financiën, Administratie der douane en accijnzen

5. Bijdragen tot een tempovermindering van de verarming van de biologische diversiteit in de ontwikkelingslanden, in functie van specifieke vragen van deze landen.

Deze maatregel houdt de volgende acties in:

- in België beschikbare wetenschappelijke en technische expertise aanbieden aan de overheden van ontwikkelingslanden die gebruik maken van hun wilde fauna of flora, dit om tegemoet te komen aan hun vraag naar samenwerking, ondersteuning en opleiding teneinde deze landen te helpen bij een meer efficiënte toepassing van de CITES-regelgeving
  - via logistieke en wetenschappelijke steun bijdragen tot het organiseren van internationale bijeenkomsten over duurzaam gebruik van CITES-soorten die massaal in de EU en in het bijzonder in België worden geïmporteerd; eventueel via wetenschappelijke samenwerkingsverbanden bijdragen tot het uitwerken van beheersplannen voor sommige van deze soorten.
- Timing: 2009
  - Verantwoordelijken: FOD Volksgezondheid, Dienst Dierenwelzijn, CITES
  - Betrokken actoren/sectoren: FOD Financiën, Administratie der douane en accijnzen, Federale politie, wetenschappelijk comité (Belgische wetenschappelijke instantie voor CITES), nationale experts

6. Bijdragen aan de uitwerking van Europese regelgeving in de strijd tegen invoer van illegaal gekapt hout op de Europese markt (steun aan het EU FLEGT-proces).

België zal zich inzetten om de invoer en de handel in illegaal gekapt hout tegen te gaan en de controle en de handhavingsmaatregelen op deze handel te versterken.

Deze maatregel houdt de volgende acties in:

- In deze context zal België actief bijkomende wetgevende instrumenten op Europees niveau ondersteunen, parallel aan de blijvende ondersteuning van vrijwillige partnerschapakkoorden. Daarvoor zal de contactgroep 'FLEGT' onder de Stuurgroep Bossen van het CCIM geactiveerd worden. Deze werkgroep zal, in samenspraak met de betrokken sectoren en NGO's, het voorbereidend werk van de Europese Commissie analyseren en een gepast wetgevend instrument op EU-niveau identificeren.
  - Om de Belgische overheden voor te bereiden op de invoer van houtproducten met een (vrijwillige) FLEGT-licentie zal een samenwerkingsakkoord opgesteld worden met de belangrijkste betrokken actoren, in het bijzonder de Belgische douane en de federale overheidsdienst Leefmilieu, al aangeduid als bevoegde autoriteit. Dit kan een onderdeel worden van een bredere samenwerking tussen de douane en FOD Volksgezondheid om alle relevante thema's te behandelen (FLEGT, hormonen, CITES, drugs, geneesmiddelen,...). De concrete en specifieke maatregelen in verband met FLEGT kunnen in een bijlage op het samenwerkingsakkoord nader worden toegelicht.
- Timing: 2008-2009
  - Verantwoordelijken: FOD Volksgezondheid, DG 5
  - Betrokken actoren/sectoren: federale en regionale overheidsdiensten, betrokken houtfederaties, NGO's en havenbedrijven

MAATREGEL 2: Bioprospectie beheersen en biopiraterij tegengaan

De volgende acties kunnen dienen ter bevordering van de toegang tot en de verdeling van de voordelen die voortvloeien uit het gebruik van de genetische hulpbronnen:

1. De Belgische gebruikers van genetische hulpbronnen uit het buitenland (farmaceutische sector, cosmeticasector, landbouwsector, tuinbouwsector, enz.) bewustmaken voor het begrip *Access and Benefit Sharing*.

De bepalingen van de CBD betreffende toegang tot en verdeling van de voordelen zijn te weinig bekend; ook zijn deze bepalingen soms dubbelzinnig en moeilijk te begrijpen voor de betrokken beroepsbeoefenaars. Daarom is het belangrijk om de bepalingen op een begrijpelijke manier over te brengen en de relevantie en de implicaties ervan toe te lichten.

Uit een enquête van 2006 over de kennis van de Belgische gebruikers van genetische hulpbronnen m.b.t. de bepalingen betreffende toegang tot en verdeling van de voordelen in de Conventie inzake Biologische Diversiteit is immers gebleken dat de Conventie weliswaar goed bekend is bij *ex situ* collecties (plantentuinen, dierentuinen, musea, herbariums, genenbank, collectie van micro-organismen, enz.) en bij het basisonderzoek (universiteiten, ...), maar weinig of niet bij de andere sectoren:

- Gezondheid (farmaceutische bedrijven, geneeskrachtige planten, diagnose, cosmetica);
- Landbouw (selectie en verbetering van plant- en diersoorten, tuinbouw, visteelt, bosbouw);
- Proces- en verwerkende industrie (voedingsmiddelenindustrie, dierenvoederindustrie);
- Gewasbescherming (pest- en ziektecontrole, diagnose, fytosanitaire industrie);
- Biotechnologieën.

Comment [U1]: (vermelding referentie noodzakelijk)

Concreet zou een meer intensieve bewustmaking van de bedrijven waarvan de activiteiten betrekking hebben op bioprospectie het volgende kunnen inhouden:

- thematische rondetafelgesprekken organiseren met de betrokken sectoren om het begrip 'toegang tot en verdeling van de voordelen' toe te lichten, informatie te verstrekken over de bestaande bepalingen en de gaande onderhandelingen, reeds bestaande uitwisselingspraktijken van materiaal identificeren, *good practices* uitwisselen, pistes aanduiden voor het bevorderen van de toepassing van de bepalingen over de toegang tot en de verdeling van voordelen (specifieke gedragscode, directe, gerichte en efficiënte informatietechnieken voor de betrokken sectoren), ... Deze rondetafelgesprekken zouden in eerste instantie bestemd zijn voor de sectoren waar het thema het minst bekend is (farmaceutische industrie, cosmetica-industrie, landbouwsector, enz.)
- een begeleidend testproject met een bedrijf uitvoeren bij het verwerven van genetische hulpbronnen in het buitenland, met inachtneming van de bepalingen inzake toegang tot en verdeling van de voordelen, zowel op nationaal als op internationaal vlak. Het zou hier een leerproces betreffen, voor het betrokken bedrijf maar ook voor de openbare besturen (identificering van obstakels / knelpunten).

Deze benadering heeft als doel via gerichte acties bij de betrokken sectoren een betere toepassing te bewerkstelligen van de bepalingen inzake toegang tot en verdeling van de voordelen. Op die manier:

- o kan worden bijgedragen tot het herstel van een vertrouwensklimaat tussen de oorspronglanden van genetische hulpbronnen om zo situaties te vermijden waarin de gebruikers geen toegang tot de hulpbronnen verkrijgen

- kunnen de biologisch meest rijke landen van de wereld (die vaak economisch de armste zijn) en de inheemse volken en de lokale gemeenschappen die de bezitters zijn van deze genetische hulpbronnen, rechtstreeks worden aangezet tot het beschermen van hun biodiversiteit.

- Timing: 2009
- Verantwoordelijke: FOD Volksgezondheid
- Betrokken actoren/sectoren: Belgische bedrijven die actief zijn in bioprospectie, beroepsverenigingen, FOD Economie, plantentuin, wetenschapsbeleid.

2. Aanpassing van de Belgische wetgeving op patenten zodat traditionele kennis wordt vermeld in de patentaanvraag, in overeenkomst met voorliggend Europees voorstel.

- Timing: 2008-2009
- Verantwoordelijke: FOD Economie

3. Een grotere rol spelen op internationaal vlak om de gaande onderhandelingen te ondersteunen, onder meer via elke soort financiering voor het daadwerkelijk opzetten van een internationaal stelsel ter bevordering van de toegang tot en de verdeling van de voordelen.

De inbreng van België gebeurt tijdens de voorbereiding van de Europese stellingname. In dat kader zal België pleiten voor een constructieve houding met als doel het daadwerkelijk opzetten van een internationaal stelsel waarin tegelijkertijd bindende en niet-bindende instrumenten zijn voorzien. De coördinatie op Belgisch vlak gebeurt binnen de contactgroep "toegang tot en verdeling van de voordelen", onder de stuurgroep "Conventie Biodiversiteit" van het CCIM. De groep zal opnieuw worden gedynamiseerd, onder meer door het identificeren van sleutelpartners zoals de FOD Economie of Ontwikkelingssamenwerking.

Ook zal België bijdragen van technische en wetenschappelijke experts steunen die leiden tot het identificeren van de zwaartepunten van het internationaal stelsel, met name wat betreft het identificeren vanuit een sectoraal oogpunt van bepalingen in overeenkomsten over overdracht van materiaal teneinde de verdeling van de voordelen te bewerkstelligen.

België zal bij de onderhandelingen in de relevante fora (internationaal verdrag inzake fyto-genetische hulpbronnen van de FAO, UPOV-verdrag, protocol van Cartagena, ...) de nodige aandacht besteden aan de rechten van landbouwers (onder meer het recht om de eigen productie als zaaigoed te gebruiken).

De doelstelling is om de onderhandelingen op internationaal vlak voor het opzetten van een internationaal stelsel voor toegang tot en verdeling van de voordelen binnen het kader van de Conventie inzake Biologische Diversiteit af te ronden tijdens het Belgische presidentschap.

- Timing: 2008-2009
- Verantwoordelijken: FOD Volksgezondheid, DG5
- Betrokken actoren/sectoren: voor het milieu bevoegde gewestelijke en federale besturen, FOD Buitenlandse zaken, FOD Economie, privésector, DGOS, BELSPO, NGO's, ...

MAATREGEL 3: Een mechanisme opzetten voor een federale financiering ter behoud van de biodiversiteit (en/of ter compensatie van verlies aan biodiversiteit)

De uitwerking van een financieel mechanisme zal toevertrouwd worden aan een ad hoc werkgroep 'financiering', met specialisten en vertegenwoordigers van federale en regionale overheidsdiensten. Deze ad hoc werkgroep zal concrete voorstellen uitwerken en de juridische, fiscale, sociaal-economische en ecologische impact in kaart brengen. Coherentie met het regionale fiscaal beleid is nodig/wenselijk.

In dit kader kan volgens sommigen ondermeer gedacht worden aan de uitbreiding van het Kyotofonds met een luik adaptatie (onder andere voor de financiering van initiatieven voor het behoud van de biodiversiteit). Het VBO steunt deze gedachte niet en wijst op de gevolgen voor de concurrentiepositie van Belgische ondernemingen die dit fonds financieren.

De werkzaamheden van de groep zullen steunen op een studie met als doel het identificeren van mogelijkheden tot ruimere financieringsmiddelen en fiscale regelingen voor behoud van de biodiversiteit.

De studie kan mogelijke analogieën bekijken met andere, bestaande fondsen, zoals het fonds voor grondstoffen of het bijdragenfonds.

- Timing: 2008-2009
- Verantwoordelijken: FOD Financiën, FOD Volksgezondheid
- Betrokken actoren/sectoren (deelname aan de werkgroep): FAVV, academische wereld, NGO's, gewesten, douane, privésector, ...

MAATREGEL 4: Openbaar aankoopbeleid van houtproducten

1. De federale overheid ontwikkelt een gedetailleerde set van duidelijke criteria die zal gebruikt worden voor de beoordeling van duurzame boscertificatiesystemen

Dit is een noodzakelijke voorwaarde voor een transparant en geloofwaardig aankoopbeleid voor duurzame houtproducten. Deze criteria zullen gebaseerd zijn op duurzaam bosbeheer en de belangrijkste aspecten van certificeringssystemen omvatten: *standards, standard-setting, certification, accreditation, tracing and labelling*. Er wordt ook vastgelegd hoe de certificatiesystemen getoetst en geëvalueerd worden. Dit moet gebeuren met het oog op een mogelijke harmonisering met de aanpak van andere Europese landen. Daarvoor zal een ad hoc werkgroep, met leden van de federale en regionale overheden, ervaringsdeskundigen, NGO's, houtsector, experts van FSC en PEFC, ... samengesteld worden.

De groep zal ook trachten de criteria die gehanteerd worden door de verschillende overheden op elkaar af te stemmen. De verdere ontwikkeling van een federaal aankoopbeleid voor houtproducten zal onvermijdelijk een invloed hebben op gelijkaardige initiatieven door de regionale en lokale overheden. Maar goede praktijken op dit niveau kunnen ook de uitwerking van het federaal aankoopbeleid voor houtproducten beïnvloeden. Een goede afstemming tussen de verschillende overheden bij de ontwikkeling van criteria voor duurzame boscertificeringssystemen is noodzakelijk om een coherent beleid te voeren dat geen verwarring creëert voor overheidsdiensten, de private sector en de burgers.

- Timing: 2008-2009
- Verantwoordelijken: FOD Volksgezondheid, DG5
- Betrokken actoren/sectoren: experten (onder andere FSC en PEFC), ervaringsdeskundigen, houtsector, federale en regionale administraties

2. Om de informatiedoorstroming te verbeteren kan gedacht worden aan de creatie van een contactpunt (eventueel ingebed in een bredere structuur die ook ondersteuning kan geven over andere aspecten van het aankoopbeleid van de overheid) met verwijzing naar gespecialiseerde organisaties (FSC, PEFC).

Tot het takenpakket van dit contactpunt behoren o.a.:

- de aankopers sensibiliseren en ze begeleiden bij het opstellen van lastenboeken
- specifieke vragen beantwoorden
- begeleiding van ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor het opstellen van lastenboeken (o.m. door in aanbestedingen prioritair de nadruk te leggen op de technische specificaties van het materiaal i.p.v. op de houtsoorten)
- specifieke vragen doorverwijzen naar de certificatiesystemen (FSC, PEFC)
- organiseren van informatievergaderingen
- controleren van de offertes

- Timing: 2008-2009
- Verantwoordelijken: FOD Volksgezondheid, DG5
- Betrokken actoren/sectoren: experten (onder andere FSC en PEFC), ervaringsdeskundigen, houtsector, federale en regionale administraties

De onder deze maatregel voorgestelde acties zouden moeten worden opgenomen in het 3de federaal plan inzake duurzame ontwikkeling.

3. Bewustmakingscampagne

De federale overheid zal gesprekken, samenwerking en betrokkenheid met de houtfederatie, bouw- en doe-het-zelfsector stimuleren om het aanbod van duurzaam geproduceerd hout te verhogen. In dit kader kan een privaat-publieke samenwerking worden opgezet tussen de sector en de openbare besturen (federaal of, indien interesse, gewestelijk) om een grootschalige sensibiliserings- / voorlichtingscampagne te voeren. Deze actie wil duurzaam hout promoten als milieuvriendelijk materiaal. Sommige leden van de werkgroep zijn van mening dat het wenselijk en nuttig zou zijn dat deze campagne gepaard gaat met een engagement van de sector om het aanbod aan gecertificeerd duurzaam hout te verhogen.

Over dit laatste voorstel is echter geen consensus bereikt.

Volgens de NGO's is een duidelijk gekwantificeerd concreet engagement van de houtsector nodig.

De werkgevers zijn van mening dat een financiële tussenkomst in een brede sensibilisatiecampagne, gericht naar de consument, niet de taak van de betrokken sector is. Met betrekking tot het opleggen van kwantitatieve doelstellingen vreest de houtsector dat grote hoeveelheden hout(en) producten in dat geval niet verkocht geraken, wegens de vaak hogere kostprijs. De consument wil immers eerder zelden méér betalen voor een product met een label. De consument wil immers eerder zelden méér betalen voor een product met een label. De consument wil immers eerder zelden méér betalen voor een product met een label. De consument wil immers eerder zelden méér betalen voor een product met een label, waardoor die producten dan blijven liggen.